

WWW.DEVINCAN.SK

DEVÍNČAN

Noviny pre každého Devínčana • zdarma • október 2022 • Ročník XX • Ev. č. 5801/19

... lebo ide o Devín...

Viete, do iného človeka nik z nás nevidí. Je jedno, aký vám je blízky, nakoľko ho poznáte, ako ho odhadujete. Čo, kto, kedy a ako spraví, je vždy výlučne jeho rozhodnutím, rozhodnutím jeho mysle. My, ostatní, jeho okolie, ho môžeme iba ak, ovplyvňovať. Rodičia, blízki ľudia, škola. Asi najviac výchovou, príkladmi, vedením. No, do hlavy nikdy nikto a nikomu nevidí. Ľudí okolo seba vždy len odhadujeme. Na základe toho, čo o nich vieme a ako dobre ich poznáme. A keďže človek je tvor spoločenský, žijúci v organizovaných skupinách a štruktúrach, je schopnosť odhadnúť blízkeho svojho dosť dôležitou súčasťou našich životov, nášho prežitia. Je prirodzené, že každý chceme žiť najlepšie, ako sa dá. Čo najviac zabezpečený, so spokojnou rodinou, v zdravom životnom prostredí, no kto by to nechcel? Veľmi zjednodušene povedané – na to, aby bolo na Slovensku o občanov čo najlepšie postarané, tu máme vytvorené dve veľké skupiny správnych orgánov: štátnu správu a verejnú správu – komunál. Keďže sme demokratickou krajinou, oba tieto systémy vytvárajú kdesi na počiatku občania, teda my všetci – vo voľbách. Nechcem tu teraz

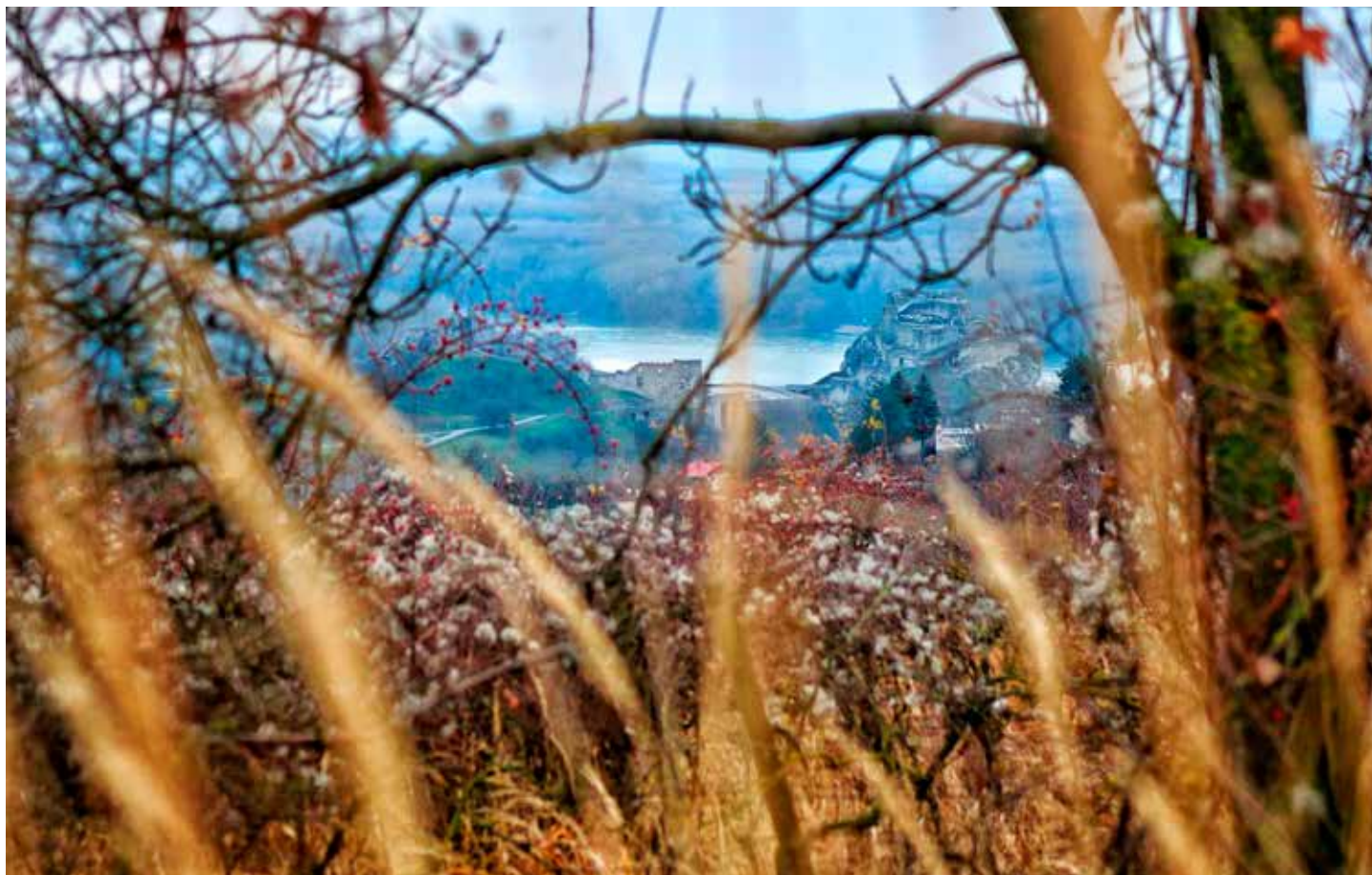
suplovať občiansku výchovu a siahodlho vám vysvetľovať systémy riadenia našich životov na Slovensku, ale priznám sa na rovinu – chcem vás, Devínčanov, prilákať 29.10.2022 k volebným urnám do Domu kultúry. Pokiaľ ste teraz mávli rukou, že „neotravuj“, načo by som sa unúval, budú Dušičky, na hroby treba ísť, voľný deň viem aj lepšie využiť – mylíte sa, priatelia. Tá slabá polhodina času, ktorú vám účasť vo voľbách zaberie, bude rozhodovať o tom, ako sa nám všetkým v Devíne bude žiť ďalšie štyri roky. Rozhodovať o tom budú ľudia, ktorým dáte svoj hlas (jediný nástroj, ktorým vieme ovplyvniť chod vecí vo svojom okolí). A že je z čoho vyberať! Devín ako druhá, najmenšia a zároveň najkrajšia ☺ mestská časť Bratislavy má druhý najväčší počet kandidátov na pozíciu starostu v rámci hlavného mesta!

Začala som hlavami, do ktorých nik nevidí, len vieme odhadovať, čo sú zač. Tu hneď treba povedať – Devín má jednu obrovskú výhodu, práve v onej spomínanej malosti. Poznáme sa. Nie sme odkázaní len na informácie z kampaní, ktoré sa na nás pred každými voľbami komerčne sypú zo všetkých strán, ale poznáme sa zo života. Sme susedia, ktorí sa stretávajú. Pri rôznych príležitostiach a aj osobne. Na množstve podujatí, pri kultúre, či vyznávaní viery, deti a rodičia v škôlke i škole, pri športe, na záujmových stretnutiach, na výletoch, v našom novom obchode, pri dobrom vínkú, často pri pomoci potrebným bližným, no tých príleži-

tosť spoznať suseda je v Devíne skrátka veľa. Je jasné, že pri 2000 ľuďoch nemôže poznať každý každého. Áno, riadne sme sa od roku 2006, keď som nastupovala úradovať pre cca 900 Devínčanov rozrástli, ale z množstva informácií okrem iného (sociálnej siete napríklad) aj v našom Devínčanovi sme sa rovnako veľa vždy dočítali nielen o tom, čo sa v „dedine“ deje, dialo, či bude diať, aké máme radosti i starosti, ale aj to, kto všetko medzi nami žije. Alebo koho sami nepoznáme, pozná ho niekto ďalší zo susedstva, stačí sa popýtať, poklebetiť. A keď už klebetíme, dovoľte mi, milí susedia, malú odbočku.

Chcem využiť miesto vo svojom poslednom úvodníku na jedno veľké súhrnné ĎAKUJEM a milión drobných, rovnako dôležitých úprimných, takpovediac každodenných poďakovaní vám všetkým, priatelia, ktorí ste mi pomáhali šesťnásť rokov starať sa o Devín. Bez vás by to nešlo. Úprimne ďakujem svojej rodine, skoro rodine, susedom, priateľom, príležitostným spriazneným dušiam, náhodným iniciatívnym ľuďom, ktorí sami prišli s dobrými nápadmi, ktoré si potom museli „za tresť“ často aj sami zrealizovať, kolegom z úradu, skrátka všetkým, ktorí ste pomáhali nielen mne, ale zároveň aj nášmu Devínu zostať tým najlepším, čo spoločne máme. Preto aj treba prísť voliť. Lebo ide o Devín, priatelia.

*Vaša dosluhujúca starostka Ľubica Kolková
foto Matej Patka*

KNIŽNICA INFORMUJE

Milí čitatelia, máme tu jeseň, ktorá bude v živote našej mestskej časti iste znamenať viaceré zmeny.

V našej knižnici už vyše roka (s prestávkami) prebiehajú tiež zmeny. Reorganizácia a revitalizácia knižného fondu je momentálne prerovaná a sme preto vďační čitateľom, ktorí aj napriek určitému diskomfortu k nám naďalej prichádzajú a tolerujú aj sťažené podmienky. Verím, že v najbližších týždňoch sa fond podarí dať definitívne do poriadku nielen fyzicky, ale najmä metadátami v počítačovom systéme, ktoré budú znamenať ľahší prístup k informáciám o knižnom fonde. Následne, snáď, ak všetko dobre pôjde, budeme môcť s pomocou Miestneho úradu priestory knižnice vynoviť, aby sa stáli čitatelia k nám radi vracali, a samozrejme, pribudli aj noví.

Knižničný fond našej knižnice je skutočne veľmi bohatý, dajú sa tu nájsť rôzne žánre, ktoré ale ešte musia prejsť dôkladnou revitalizáciou. Beletria pre dospelých ňou už prešla, ale mnohé knihy sme museli vyradiť pre ich viacnásobnú duplicitu. Vyradené knihy presúvame do regálov pred knižnicou a budú tak k dispozícii všetkým, ktorí by si ich chceli vziať na prečítanie domov, prípadne ich dávame do knižných búdok v nemocniciach, do sociálnych zariadení, inštitúcií.

Dnes som vás neinformovala o nových prírastkoch, no jesenné obdobie iste prinesie mnoho pútavých publikácií, o ktorých vás budem informovať v ďalšom čísle Devínčana.

Záverom by som chcela opäť apelovať na tých čitateľov, ktorí (verím, že len z nepozornosti) stále nevrátili knihy. Naša Miestna knižnica je malá, nemá také striktné výpožičné podmienky, aké majú veľké knižnice, a preto dúfam, že tolerantnosť nášho výpožičného systému všetkých „zábudlivcov“ presvedčí, aby knihy vrátili prišli.

Želám vám príjemné prežitie jesenných dní a teším sa na stretnutie v knižnici

Alena Rumanovská

KOMIX PETRAMIKULÁŠA — ČERVENÁ

Nemám rád červenú. Patrí k životu, to hej, cez krížovatku sa ňou nedá, kvetina býva červená, krv je tiež taká, pery jak by dal. Poznáme napríklad aj Červený kríž, ale pozor, podľa mňa, červená určite nie je normálna. Keď ju zjastrím, zdúpnem. Nedávno, teraz po jeseni, nestačil som sa čudovať, ako ubiehala okolo mňa, smer zima, priam akoby o holý život bežala, i som si povedal, čo na tom. Jej vec. Ja skúsím inak, pozastavím sa, objem orech a predídem tak zbytočným stratám na tomto vzácnom ovocí. Orišky by mi určite hltali hladné čierne vrany. Vzal som teda štiap, riadny dlhý ho mám, lieskový, ešte pred roka ostal o kmeň orecha opretý, statný, ako taký mocný pichlavý šíp a podňo.

Rozmáchnem sa nejdokrát, mlátim po strome, ako keby mi, chudák, niečo urobil, plody len tak pršia z jeho výsostnej koruny smer ja, a ja sa úspešne uhýbam ich atakom. Lietajú mi okolo hlavy, v tom zápale si ani neuvedomujem, že práve hrám určitý druh ruskej rulety. Veď čo by sa stalo, keby ma hociktorý z nich trafil cielene alebo i náhodne do hlavy? Poriadne by zabolelo. Alebo, že by mi prinajmenšom, nedajbož, rozmlátil okuliare? Čo potom? To by som musel blúdiť svetom bez správnej optiky...

Všetko prebiehalo podľa špeciálneho plánu. Áno, môj atak bol brutálny, priznávam, stromu som údermi asi aj fyzicky krivdil, sem tam padali na mňa jeho umrtné konáre, podobali sa hnátom hercov bábkovej tragédie. Vyzeralo to síce na prvý pohľad, že strom nechápe, o čo mi ide, ale mylil som sa. Držal sa chrabro, zatinal zuby, statočne stál vrastene do svojej rodnej zeme, nebránil sa, na sto pro si myslel svoje, slovom, počas otkania zachoval múdrosť, priam pokoj, žiaden vzlyk, len tichý šum jeho rednúceho lístia.

Až tu zrazu, v jednej chvíli, prásk. Spätli sa jeden jeho nižšie položený konár, vypál sa ako kuše tetiva, napružil som ho asi sám, vrátil sa mi v sekunde ako môj desivý a nečakaný atak a na dôvažok mi vbil tvrdou drevenou päťou do čela takú, že som sa skoro skomolil.

Idúc domov po úspešnej orechovej operácii, nesúc plný kýbeľ orechov, stretnem jednu mladú s dieťaťom. Tá vytreští na mňa oči, že či viem, čo mi steká z čela. A ja jej na to, že viem. A ticho som samému sebe vytkol: prestrelil si, kamarát, šiel si na doraz, rezal si, rúbal si, až do krve. Tak, a teraz trp.

LÉPŠIE RAZ VIDIEŤ AKO STO KRÁT POČUŤ

GAVENDOVINY

Známe príslovie bolo refrénom mnohých debát i spontánných reakcií počas púte do Svätej Zeme začiatkom tohoročného októbra. Jadro päťdesiatčlennej skupiny tvorili Devínčania, tak sa aj v ich mene delím o pár dojmov. Svätá zem, zem, po ktorej kráčal Boh, piate evanjelium a mnohé iné atribúty vyjadrujú unikátnosť tejto krajiny. Vráťane skutočnosti, že značná časť jej územia sa nachádza až do 400 metrov pod úrovňou svetových morí. Alebo, ako mi hovorí doktor Traubner: „Tu jednou nohou kráčate po Starom zákone a druhou po Novom“.

Pre každého, kto prvýkrát prichádza do tejto vysnívanej zaslúbenej krajiny znamenajú prvé dojmy kultúrny i duchovný šok. Predstavy, utvárané náboženskými tradíciami a sakrálnym umením, zrodeným v našich krajoch, sa úplne rozplynú. Vystúpite na modernom letisku, čaká vás klimatizovaný autobus, ktorý vyštartuje na novučké cesty. Okolo nich dopravné značky a reklamy ako u nás, autá ako všade na svete. Rušný život našich dní. Nič posvätné ani rozprávkové. Treba si opakovane pripomínať, že aj v biblických časoch to bola obyčajná krajina s vtedajším bežným životom. Neobyčajnými boli udalosti, v ktorých sa tu silnejšie než inde spájali ľudské a božské dejiny. Dejiny hriechu i dejiny spásy. Až postupne, zo dňa na deň viac si človek uvedomuje to zvláštne čaro, tvorené zmesou bežného života, vzácných pamiatok a oživením dávnych udalostí. Lebo pútnik sa líši od turistu najmä tým, že prostredníctvom biblických čítaní a slávení liturgie si na jednotlivých miestach dávne udalosti nielen pripomína, ale sprítomňuje a stáva sa ich priamym účastníkom.

V čom všetkom sme si po osobnej skúsenosti pozmenili predstavy a dojmy? Ponajprv, že v krajine vládne normálny pokojný život. Iste, nechýbajú tu napätia a konflikty, o ktorých okamžite informujú médiá, ale v podstate tu život ide svojím normálnym tempom. Ani letiskové kontroly nie sú už také prísne, ako bývali. Že známe i neznáme pamiatky dávnych udalostí, vrátane jeruzalemskej krížovej cesty, Golgoty a Božieho hrobu sú situované uprostred zastavaného priestoru. Mnohí boli prekvapení aj zo vzdialenosti, napríklad že Mária ku svojej príbuznej Alžbete musela prejsť 150 kilometrov. Že z Betlehema do Jeruzalema (z toho historického, lebo dnes už obe mestá takmer splyvajú) sa dalo prejsť za necelé dve hodinky. Že púšť tu netvorí duny piesku, ale hlboké skalné rokliny, že pod novým sídliskom bývajú beduíni vo svojich jednoduchých stanoch so stádami vychudnutých oviec, ktoré sú vraj „veriace“, lebo musia skôr veriť, že uprostred kamenia sa nájde nejaké stebielko trávy, že v Mŕtvom mori sa síce nemožno utopiť, ale dosť ľahko tu možno prísť o život...

Ale to čosi úplne iné než doterajšie predstavy bola celková atmosféra, vedomie, že teraz ja stojím, či sedím na miestach udalostí, ktoré doteraz svojou vnútornou silou hýbu svetom. A že treba aj ostatným po návrate domov povedať, že je lepšie raz vidieť ako sto krát počuť, a že to naozaj stojí za to.

Marián Gavenda

GRATULUJEME – STRIEBRO PRE KAROLÍNU

Devín môže byť opäť raz pyšný. Karolína Viteková, prebornička vo freestyle workoute ide pevne za svojím cieľom a zbiera medaily. Titul vicemajsterky sveta 2022 vo freestyle workoute a striebornú medailu má doma.

Začalo sa to jej prvým bronzom na Majstrovstvách sveta 2021 v Moskve, čo bolo veľkou motiváciou do prípravy na novú sezónu 2022. Pokračovala na Majstrovstvách Slovenskej republiky 2022 v Nitre, kde obhájila titul majsterky Slovenska. V auguste na Caliathletics Highlander Cup 2022 v poľskej Rabke-Zdrój v súťažnej exhibícii svetových šampiónov v ženskej aj mužskej kategórii získala 2. miesto za aktuálnou majsterkou sveta z Bulharska. No a aby to nebolo všetko, prišla súťaž Burningate Cup 2022 v talianskom Bardoline.

Z RADNICE

AKTIVITY V DOME KULTÚRY

GYMNASTIKA

Gymnastická prípravka pod vedením skúsenej lektorky **Kataríny Vicovej** pre deti od 4 rokov je zameraná na rozvoj všetkých pohybových schopností. Pravidelné cvičenie prispieva k zdravému vývinu dieťaťa a pomáha mu vytvárať správne návyky.

Cvičí sa v pondelok a v stredu, vždy od 17.30 do 18.30

Cvičenie v rozsahu 1 hodiny týždenne – 24 EUR/mesiac

Cvičenie v rozsahu 2 hodiny týždenne – 34 EUR/mesiac

Devínske deti majú zľavu 20%.

Miesto: malá sála DK

Kontakt: katkavicovagymnastics@gmail.com – 0904 040 347

JOGA

Joga patrí k aktivitám, ktoré pomáhajú predchádzať bolestiam pohybového aparátu, dýchacie techniky uvoľňujú napätie a naučia ako efektívne relaxovať. Cvičenie vedie lektor **Juraj Tedla** a je určené pre všetky vekové kategórie.

Cvičí sa v utorok od 18. 15 hod.

Cena za 1 hodinu je 5 EUR

Miesto: malá sála DK

Kontakt: jurajtedla@gmail.com – 0948 021 502

CVIČENIE PRE VŠETKÝCH

Cvičenie už po tretí rok vedie **Katarína Šulovská**. Hodinovú fyzickú aktivitu tvoria cviky z pilatesu a kalanetiky, posilňovanie vlastnou váhou tela, strečing. Cvičenie je nenáročné, vhodné pre všetky vekové kategórie.

Cvičí sa v pondelok od 17. 00 do 18.00

Cena za 1 hodinu je 2 EUR. V prípade, že na cvičenie príde 10 osôb, cena je 1,50 EUR.

Miesto: veľká sála DK

Kontakt: katarina.sulovska@gmail.com

SPOLOČENSKÉ TANCE

Jednou z najlepších zábavných pohybových aktivít je bezpochyby tanec. Má priaznivý vplyv na celkovú koordináciu tela, posilní svalstvo a zlepší náladu.

V Dome kultúry sa pripravuje kurz argentínskeho tanga pre začiatočníkov. Keďže ide o párový tanec, podmienkou účasti je dvojica. Prihlásiť sa môže každý bez ohľadu na vek. Vyučuje **Juraj Šidelský**, ktorý študoval tango v Buenos Aires. Okrem tanga sa záujemcovia môžu naučiť aj milongu a tangovals.

Výuka bude prebiehať jedenkrát do týždňa v trvaní 90 min.

Cena za 1,5 hodinu je 6 EUR/1 osoba

Miesto: veľká sála DK

Kontakt: tanec.jarka@gmail.com – 0904573168

Deň a hodina výuky budú upresnené podľa počtu prihlásených záujemcov.

Martina Galátová

MESTSKÁ ČASŤ PODPORUJE SVOJICH OBYVATEĽOV

V čase zvyšujúcej sa ekonomickej a sociálnej neistoty (energetická kríza, ale aj dôsledky koronavírusovej pandémie) Mestská časť Bratislava – Devín ponúka svojim občanom sociálnu pomoc prostredníctvom finančných príspevkov. Podpora je zameraná na obyvateľov s trvalým pobytom v mestskej časti, ktorí spĺňajú formálne požiadavky v zmysle VZN č. 2/2011 a ocitli sa v náhlej núdzi z dôvodu mimoriadnej nepriaznivej udalosti (choroba znemožňujúca výkon zamestnania, úmrtie spolužiteľa rodiny, živelná pohroma, iné). Ak vy sami, alebo niekto vo vašom okolí potrebuje finančnú podporu (s možnosťou výplaty ešte v roku 2022), môže si požiadať na miestnom úrade o mimoriadnu dávku pomoci občanovi. V rámci sociálnej výpomoci mestská časť vypláca aj jednorazový príspevok pri narodení dieťaťa vo výške 100 €, o ktorý môžu rodičia s trvalým pobytom v mestskej časti požiadať do pol roka veku dieťaťa. Podmienky priznania finančných príspevkov sú podrobne zverejnené vo VZN č. 2/2011 na webovom sídle www.devin.sk, bližšie informácie poskytneme na referáte všeobecnej vnútornej správy.

Patrik Laslop, prednosta MÚ

ĎAKUJEME

V septembri odišiel na zaslúžený dôchodok **Jozef Ledvényi**, náš dlhoročný pracovník verejnoprospešných služieb. Týmto sa mu chceme poďakovať za prácu pre Devín a Devínčanov a prajeme mu veľa zdravia a rodinnej pohody v jeho novej životnej etape. Budeme si musieť zvyknúť, že ho nebudeme vídať každodenne v uliciach, v „multikáre“, počas rozvozu obedov, pri kosení či polievaní...

S Jozefovým odchodom do dôchodku zároveň prichádza otázka jeho náhrady v tíme našej „Rýchlej roty“. Inzeráty sú vylepené, zverejnené na internete a snažíme sa aktívne osloviť ľudí, ktorí by vedeli zabezpečovať všetko, čo je potrebné. Momentálne nie je istý žiadny kandidát, preto, ak máte blízko k manuálnym prácam a šoférovaniu, prípadne niekoho takého poznáte, budeme radi, ak nám dáte vedieť mailom na info@devin.sk alebo na čísle **02/6020 2511**.

OZ NÁŠ DEVÍN VÁS POZYVA
DEVÍNSKA TANČIAREŇ
KAŽDÝ ŠTVRTOK 18:00
 6.10. / 13.10. / 20.10.
BACHATA
KAŽDÚ STREDU 18:30
 26.10., 2.11., 9.11.
HUSTLE
DOM KULTÚRY DEVÍN
VSTUP ZDARMA

„Je to najväčšia svetová statická súťaž, kde dynamika a freestyle idú do úzadia a atléti musia ukázať svoje umenie, techniku, silu a výdrž v statických prvkoch. Na súťaž sa kvalifikovalo osem žien z celého sveta a mne sa podarilo získať nad moje očakávanie 4. miesto.“

Veľkou výzvou boli pre Karolínu aj Majstrovstvá sveta 2022 v auguste v lotyšskej Rige, kde spolu so šiestimi slovenskými atlétmi veľmi úspešne reprezentovali Slovensko. Sezóna však pre ňu iba vrcholí, v decembri sa ešte zúčastní súťaže Beast of the Bars v Štokholme. A po nej sa už môže naplno venovať tréningu nových, náročnejších a odvážnejších prvkov. To všetko je pre ňu novou výzvou.

„Moje veľké a srdečné poďakovanie patrí všetkým, ktorých podporu mám, ktorí mi fandia, Devínčanom a ich priateľom, tým, ktorí ma podporili aj finančne. Vďaka nim som mohla na súťaže vycestovať a zažiť neopísateľné chvíle úspechu. Veľmi si to vážim a verím, že moje výsledky aj im priniesli radosť. Ešte raz veľké ďakujem.“

red, foto archív K.V.

PREDSTAVUJEME DEVÍNČANOV

PAVOL HAMMEL

NA DEVÍNE SA MI PÁČI JEHO KOZMOPOLITNOSŤ

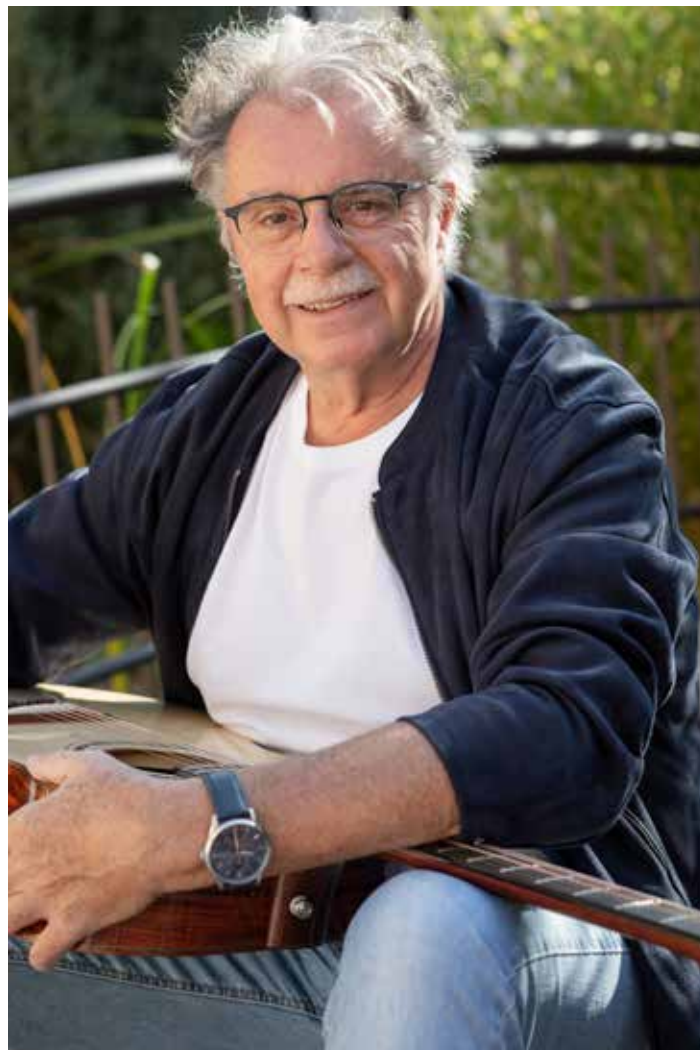
Hudobnú legendu Pavla Hammela, ktorý je na scéne bezmála neuveriteľných šesť dekád, predstavovať netreba. Jeho pesničky prechádzajú z generácie na generáciu, sú stále živé a majú stále čo povedať. Ale v našej rubrike ho obísť nesmieme. Preto, že je Devínčan a má Devín rád. A tiež preto, lebo platňa Zelená pošta jubiluje – má okrúhlych päťdesiat rokov.

Študoval si právo, no gitara ťa zvedla na hudobnú cestu. Bola to evidentne dobrá voľba, ale zostalo ti niečo z právnického vzdelania? Pozeráš sa na svet občas aj očami právnika?

Hudba ma pohltila už od detstva. Keďže som na dvore nevedel žiadne dievča ohúriť hrou na husle, tak som prešiel na gitaru... Založili sme s kamarátmi rockovú skupinu, no a keďže sa nedalo v tom období predvídať a veriť, že z našej snahy hrať a tvoriť niečo bude, tak som samozrejme myslel aj na zadné dvierka. S významenaním som zmaturoval a prijali ma na UK v Bratislave na právnickú fakultu, kde som v roku 1972 promoval. Nikdy som sa tejto profesii nevenoval, ale myslím, že každému pomôžu do života nejakej semestru vysokej školy.

Aká bola tvoja cesta na Devín?

Som rodený Bratislavčan a do Devína sa dalo chodiť dosť problematicky, odpuzovali ma ostatné drôty. Napríklad už na Riviére pred vstupom do Karlovej Vsi bolo hraničné pásmo a keď sme s babkou (ómamou) išli navštíviť jej sestru, ktorá tam bývala, tak nás kontrolovali vojaci. Vtedy tam mala konečnú električku číslo 6 a to bol len jeden vozeň, ktorý sa neotáčal, ale šofér mal pre tento prípad pripravenú kľuku, ktorú použil. Mám pekné spomienky aj na devínsky amfiteáter. Môj otec hral v SND v orchestri na husle a pamätám si, že tam raz začiatkom šesťdesiatych rokov hrali Suchoňovho Svätopluka. Neskôr som sem chodil na prechádzky s deťmi. Páčil sa mi sútok riek, hrad, Malé Karpaty, čo spolu tvorí

súzvuk a energiu, ktorú dodnes intenzívne vnímam. Dobré sa mi tu žije. Devín sa mi páči aj preto, lebo je súčasťou mesta, ale svojím spôsobom má kolorit dediny.

Možno ľudí, ktorí si vybrali Devín ako miesto pre život sem pritiahla práve skutočnosť, že sa tu vystriedalo veľa národov... ?

Je to možné. Ja som ako Bratislavčan vedel od starých rodičov po maďarsky, aj po nemecky. A mám nadhľad nad nejakými národnými súvislosťami, veď naša história s Maďarskom aj s Rakúskom bola po stáročia prepletená. Som svojím spôsobom kozmopolitný.

Odkedy tu bývaš?

Dom sme postavili v roku 1995. Keď som sa rozhodol ísť bývať preč z mesta, tak som sa vybral týmto smerom. Inštinktívne som vedel, že je to správne miesto.

Kam chodievaš na prechádzky?

Vyberám si väčšinou trasy popri Dunaji a Morave, dám si jedno, dve kolečká a potom sa zastavím aj v niektorej krčmičke, aby mi tá prechádzka neuškodila...

Čo sa ti páči a čo nepáči na Devíne?

Páči sa mi v podstate všetko. Nie som z tých, ktorí si hľadajú dôvod, aby stále všetko ohovárali. Je to taká naša národná vlastnosť, že nám vždy niečo vadí, všetko kritizujeme, vypisujeme petície. Ved' smeti sa odvážajú, potraviny fungujú, autobusy chodia, je tu kostol, pošta, kaderníctvo a pedikúra, autoservis, dokonca aj masážny salón na skok, obrovské parkovisko máme, len to by niektorí museli prejsť peši domov aj sto metrov... Možno chýba niekomu obvodný lekár a možno turistom, že nie je v prevádzke hotel Hradná brána, ktorý už bol aj s reštauráciou rozbehnutý. Akurát nerozumiem niektorým psíčkárom, že neupratujú po svojich psoch. Vie ma dosť nahnevať, keď za tmy vojdem autom do garáže so psím pozdravom na kolese...

Zmenil by si niečo?

Za daných okolností a možností asi nič. Keď ľudia nadávajú, nech začnú od seba. Nech si každý poupratuje pred vlastným domom a potom nech sa sťažuje. A najviac sa ozývajú tí, ktorí tu ani nemajú trvalé bydlisko a neplatia dane.

A čo devínsky ríbezlák? Aký máš k nemu vzťah? Ty nepatríš k tým, kto povie nie, keď sa deje nejaká akcia spojená s ochutnávkou...

Mám ho rád, ale veľa sa z neho nedá vypiť. Neodmietam pozvania na devínske vínne akcie a rád na nich aj zahrám, lebo atmosféra a spoločnosť je vždy príjemná.

Máš tu kamarátov, s ktorými sa pravidelne stretávaš?

Áno. Tvoríme komunitu, susedsky si vypomáhame. Je to milé, priateľské, také dedinské, bezprostredné.

Nechýba ti viac kultúrnych akcií?

Pamätám si časy, keď Dom kultúry žil. Boli pravidelne filmové predstavenia, organizovali sa plesy, dokonca na ne chodili ľudia aj z Bratislavy. Teraz je iná doba a obec nemá peniaze. Niektoré aktivity a akcie dobrovoľníkov napríklad v Pivnici sú veľmi príjemné a aj pre deti zábavné, na hrade sú koncerty. No a ktorá mestská časť Bratislavy sa už môže pýšiť tým, že má priame spojenie autobusom priamo so Slovenským národným divadlom, kde je činohra, opera a balet? Rád by som sa spýtal sťažovateľov na nedostatok kultúry, že kedy tam boli naposledy na nejakom predstavení...

Koncerty Zelenej pošty, ktoré ste nedávno hrali po Slovensku označili za najväčšiu kultúrnu udalosť roka. To svedčí o tom, že piesne ako Krajina bielych dievčat, Smutná ranná električka či Pávi ples stále oslovujú publikum...

Bolo to senzáčné, mali sem vypredané sály. A úžasné na tom je, že aj mladí ľudia, ktorí vnímajú hudbu a zaoberajú sa ňou, na koncert prídu. Je to dobrý pocit. Každá doba má svojich interpretov, skladateľov a ja každému súčasnému hudobníkovi prajem, aby sa mu stalo, čo mne. Aby jeho pesničky prežili aj niekoľko desaťročí.

Zelená pošta oslavuje päťdesiat rokov. Ako vznikala táto platňa?

Keď sme sa po nahratí našej prvej platne Zvoňte zvonky s Mariánom Vargom rozišli, on si založil legendárnu skupinu Collegium musicum a mne zostali Prúdy. Stále sme však hľadali aj možnosti ďalšej spolupráce, odlišnej od našich vlastných aktivít a projektov. A tak vznikol aj projekt Zelená pošta.

Dá sa nájsť spojovacia linka medzi pesničkami spred 50 rokov a novým albumom Srdce bez anjela?

Možno len tá, že som to stále ja.

Maľuješ. Odkiaľ prichádza inšpirácia? Aj z Devína?

Moju tvorbu si všimli už aj galeristi a kurátori, takže tvorím (aj keď svojim spôsobom ako hobby), vystavujem a keďže je o moje obrazy aj záujem, tak aj predávam. Na kopnutie múzy neverím, ale určite vplýva na mňa aj to, že kde a ako žijem.

Andrea Miková, foto archív P.H.

PAVOL HAMMEL (73)

Spevák, skladateľ, gitarista, hudobný producent. Ako šestnásťročný začal hrať na gitare a v roku 1963 založil skupinu Prúdy. Jeho spoluhráčom bol aj Marián Varga, s ktorým nahral 5 albumov. Po legendárnej prvej platni Zvoňte zvonky z roku 1969 nasledovali Som šťastný, keď ste šťastní, Zelená pošta, Šľahačková princezná, Hráč a neskôr Stretnutie s tichom, Vrabec Vševed, Faust a margaréty, Čas malín, Divadielka v tráve, Čierna ovca, biela vrana, Verejná lyrika, Všetko je inak, Život je..., Pokoj vám, Starí kamoši, Nočná galéria, Best of Prúdy, Best of Pavol Hammel, Z pekla šťastie a Srdce bez anjela. Má na konte veľké množstvo skladieb pre iných interpretov – Marcelu Laiferovú, Janu Kocianovú, Karola Duchoňa, Mariána Labudu, Mariku Gombitovú, ako aj hudbu k divadelným inscenáciám a filmom. S Mariánom Vargom zložili hudbu pre prvý slovenský rockový muzikál z roku 1977 Cyrano z predmestia. Napísal v roku 2009 hudbu k baletu Everest s choreografiou Mária Radačovského a réžiou Patrika Lančariča pre Slovenské národné divadlo. Spolupracoval najmä s textármi Borisom Filanom a Kamilom Peterajom. V roku 2008 mu udelili Cenu Pavla Straussa za trvalý prínos v oblasti kultúry, Bratislavskú čučoriedku 2017, Osobnosť Bratislavy 2018 a za rok 2017 mimoriadnu cenu Krištáľové krídlo.

DEVÍNSKE AKTIVITY

ŠARKANIÁDA

Po minuloročnej prestávke kvôli pandémie sa tento rok opäť konala obľúbená Šarkaniáda. Predviedlo sa 127 súťažiacich šarkanov. Okrem lietania so šarkanmi sa deti mohli zapojiť do tvorivých dielní pod vedením lektoriek z Devínskeho ateliéru, alebo si pozrieť pantomimické predstavenie. O diani priebežne informoval moderátor podujatia a mimochodom tiež Šarkan – Peter Novák, ktorý na záver vyhlásil výsledky súťaže. Porota ocenila vyše 20 majiteľov a majiteľiek šarkanov v rôznych kategóriách, ktorí získali medaile, diplomy aj ceny.

Podujatie organizačne a finančne podporila MČ Bratislava – Devín, BKIS a Múzeum mesta Bratislava.

SPOZNAJ SVOJ HRAD

Aby devínske deti lepšie poznali históriu hradu Devín ako aj našej mestskej časti, zorganizovalo OZ Náš Devín detské prehliadky hradu s turistickou sprievodkyňou **Martinou Štensovou**. Mnohé informácie už deti vedeli, ale aj tak sa dozvedeli niečo nové.

Z prehliadky máme pre vás dve kvízové otázky:

1. **Čo nové, čo tu dovtedy nebolo priniesli Kelti na naše územie?**
2. **Devínske bralo sa týči do výšky 85 m. Ktoré dve dominanty Bratislavy majú podobnú výšku?**

(Správne odpovede: 1. peniaze a hrnčiarsky kruh, 2. Dóm sv. Martina a Most SNP)

DEVÍNSKA KLUBOVŇA

Túto jeseň vďaka projektu Devínska klubovňa, ktorý finančne podporila Bratislava, hl. mesto Slovenska cez svoju grantovú schému, ponúkne OZ Náš Devín niekoľko podujatí a aktivít pre deti školského veku. Mali sme pocit, že absentuje podpora voľno časových aktivít pre vekovú kategóriu 8 – 12 rokov a rozhodli sme sa niečo vymyslieť. Okrem nižšie uvedených, už naplánovaných podujatí

, plánujeme aj klubové stretnutia v devínskej Pivnici, kde si deti budú môcť zahrať spoločenské hry, niečo tvoriť, alebo sa len tak stretnúť s kamarátmi a kamarátkami, keď nebude vonku príjemné počasie.

Blížšie informácie o všetkých aktivitách v rámci projektu postupne nájdete na fb stránke združenia Náš Devín.

5.11.2022 beseda so spisovateľom:

Michal Hvorecký číta deťom + workshop

Michal Hvorecký píše romány a publicistiku, prekladá z nemčiny a pracuje v Goetheho inštitúte. Okrem toho sa venuje aj tvorbe pre deti a je autorom i spoluautorom kníh Maliar a chlapec, Bratislava – Čarovná metropola, Dunaj – Magická rieka či série komiksových príbehov o nežnej revolúcii. Do Devína príde predstaviť svoju novú knižku pre deti Lebopreto.

12.11.2022 Ukážky 1. pomoci pre deti

V rámci hodinového workshopu prejde s deťmi lektor/lektorka Slovenského červeného kríža základy oživovania – postup pri bezvedomí a zachovanom dýchaní, postup pri bezvedomí a zastavení dýchania (KPR), privolanie RZP a stabilizovanú polohu. Kurz je určený pre deti vo veku 8-12 rokov. Max. počet detí na kurze je 15.

Deti môžete prihlásiť tu:

katkaprobstova@gmail.com

3.12.2022 – Čo naozaj potrebujeme?

Prednáška a workshop o zodpovednom spotrebiteľskom správaní s **Petrou Slovákovou** zo Zero Waste Slovakia a premietať film Zelené lži z festivalu Jeden svet.

BEZPEČNÉ MIESTO

Devínsky sad na ulici K Zlatému rohu je voľnočasové priestranstvo v Devíne, ktoré si svojpomocne vybudovali mladé devínske rodiny. Do užívania ho dostalo OZ Náš Devín, ktoré tento krásny priestor sprístupnilo verejnosti na jar 2017 a začal sa využívať

ako prírodné ihrisko. Postupne sa tam vybudovali preliezačky, hojdačky, pieskovisko, senzorický chodník. Dlhšie tam chýbal prístrešok – bezpečné miesto, kde sa bude dať schovať pred dažďom aj slnkom, nadojčiť dieťa, či si zacvičiť, alebo len tak čítať knihu. Po niekoľkých neúspešných pokusoch o získanie grantu sa nám tento rok podarilo financii na stavbu altánku. Veríme, že poteší všetkých návštevníkov a návštevníčky sadu, mladších aj starších a budú sa v ňom cítiť príjemne.

Za finančnú podporu ďakujeme Nadácii financií na stavbu altánku. Veríme, že poteší všetkých návštevníkov a návštevníčky sadu, mladších aj starších a budú sa v ňom cítiť príjemne.

Za finančnú podporu ďakujeme Nadácii financií mesta Bratislava a Nadácii Volkswagen Slovakia.

**Nadácia
Volkswagen Slovakia**

text a foto Katarína Mihinová

ZDOBENIE TEKVÍC

NEDEĽA

23. OKTÓBER

14:30 - 16:00

DOM KULTÚRY DEVÍN

maľovanie na tvár
haloweenky foto kútik

od 16:00 lampiónový pochod

PRINESTE SI, PROSÍM, OZDOBY, NÁRADIE NA VYREZÁVANIE, LAMPÍONY

OZ NÁŠ DEVÍN / MČ BRATISLAVA DEVÍN

ZO ŽIVOTA PIVNICE

September a október sa v Pivnici rozbiehal síce pomalým a pozvoľným tempom, ale Devínčania predsa len prišli a potešili sa z udalostí, ktoré im Scéna pre Devín pripravila.

Džezový večer zastrešil **Babele Beat Band**. Skupina spája world music s modernými groovami. Jej telo tvorí speváčka Dominika Raši, gitaru mal v rukách Pavol Bereza, klarinet a saxofón mal pod palcom Erik Rothenstein, bass Matej Štubniak a bicie Juraj Raši. Krásny hudobný zážitok, kde platí veta, že kvalita je viac ako kvantita, pokiaľ ide o návštevnosť v sále...

Divadielko PIKI je vždy osvedčenou kvalitou a deti sa na jeho predstavenia tešia. Tento krát to bolo predstavenie podľa vybraných kapitol z knižiek Astrid Lindgren o neobyčajnom dievčatku Pípi Dlhá Pančucha, ktorú už poznajú generácie čitateľov. Ide o príbehy pre deti, ktoré sa nikdy nechcú stať dospelými a pre dospelých, ktorí chcú zostať navždy deťmi. Hrali Jazmína a Ľubo Piktorovci.

Jana Čavojská a **Vlado Kampf**. Dvojica dokumentaristov, ktorých spája téma Dunaj. A príbehy ľudí, ktorí žijú od jeho ústia po deltu. Nakrútili spolu dva filmy a napísali knihu. I prišli ich uviesť do Pivnice a porozprávať svoje zážitky. Niečo vzácné, čo sa už nikdy asi nezopakuje, čo pomaly odchádza a potrebuje byť zakonzervované na filmovom páse.

Je už obohraná veta, že Devín sa vyznačuje najväčším počtom výtvarníkov na meter štvorcový. I k slovu sa dostáva nielen staršia, ale aj mladá generácia, čoho dôkazom bolo úsilie našej tradičnej kurátorky devínskych výtvarných vernisáží **Z devínskych ateliérov** Magdy Rollerovej usporiadať výstavu mladšej generácie. Na stenách a v priestoroch Pivnice si do decembra môžete pozrieť diela Jakuba Bachoríka, Adama Čierneho, Lucie Fabiánovej-Strassnerovej, Anje Grösser, Emila Jakubíka, Ľuba Mikleho, Martina Palu, Tomáša Rollera, Gabriela Strassnera.

A na čo sa môžeme tešiť v Pivnici v **NOVEMBRI** a v **DECEMBRI**?

5.11. o 11.00

**beseda so spisovateľom Michalom Hvoreckým
o jeho novej knižke *Lebopreto***

19.11. o 17.00

***Bretónska noc* – večer plný tanca, hudby, palacínok**

20.11 o 16.00

divadlo pre deti *Neva Divadlo Kompost story*

26.11. o 19.00

**koncert *Hmlisto Feat* a uvedenie nového albumu
*Petra Linharta – Československá***

1.12. o 18.30

Finisáž výstavy Z devínskych ateliérov

3.12. o 16.00

***Interaktívna prednáška, workshop a film
Zodpovedné a pomalé Vianoce***

4.12. o 16.00

Vianočná rozprávka v podaní Neva Divadla

o 17.00

***Vianočné trhy a večer v Pivnici
s ľudovou hudbou *Muzička****

17.12. o 19.00

koncert *Pressburger Klezmer Band*

VOLÍME STAROSTU

Milí Devínčania, čaká nás zodpovedná úloha – ideme si zvoliť na štyri roky starostu. Nakoľko nie všetci môžete chodiť na predvolebné schôdze a ani nie ste na sociálnych sieťach, aby ste boli aspoň trochu v obraze, prinášame odpovede kandidátov na základné otázky, ktoré nás zaujímajú. Redakcia čestne prehlasuje, že nezasahovala do obsahu odpovedí jednotlivých kandidátov.

1. Kde vidíte najväčšie problémy Devína?
2. Aký je podľa Vás nevyužitý potenciál Devína?
3. Čo by ste urobili ako prvé, keby ste si sadli na starostovskú stoličku?

JUDR. JANA JAKUBKOVIČ (37)
nezávislý kandidát
právnička a manažérka, vydatá, 1 syn

1. Devínu jednoznačne chýba ucelená koncepcia či plán toho, kam a ako chce smerovať. Dnes sa veci riešia (či neriešia?) zo dňa na deň, bez nejakej jasnej a ucelenej vízie – a tak to na konci dňa aj vyzerá. Či už sú to sanácie havarijných stavov, prenájmy, údržba, všetko ide akoby len zo dňa na deň, a to je škoda. Jasne vymedzené ciele sú základom toho, aby sme ich mohli dosiahnuť, a tak je to vo všetkom. Riešime nútenú správu? Áno, ale majme určený plán, cestu, a po tej kráčajme. Ako inak chceme dosiahnuť výsledky? Je pre mňa dôležité počúvať názor obyvateľov pri kreovaní týchto cieľov. Máme neskutočne veľký potenciál byť silnou komunitou, ktorá ruka v ruke s vedením obce spravuje svoj Devín.

2. Vnímam, že moderná samospráva sa dnes vie priblížiť ľuďom, otvorene komunikovať a v mnohom tak uľahčiť svojim obyvateľom život. Otvorená a transparentná samospráva je miesto, ktoré je pre našu obec „boľavé“. Informácie sa k nám dostávajú len sťažka. Miestny úrad by mal byť miestom, na ktorom dokážu obyvatelia reálne riešiť svoje problémy, ktoré spadajú do jeho kompetencie, miestom, na ktorom pocítia oporu a skutočnú snahu jeho zamestnancov pomôcť občanovi. Devín dlhé roky nevyužíva možnosti jeho zveľadovania prostredníctvom financií mesta, čo ja osobne vnímam ako veľkú škodu. Je potrebná silná spolupráca s mestom pre riešenie problémov, ktoré nás trápia – parkovanie, personálne obsadenie v materskej škole, letná a zimná údržba a mnohé iné, ktoré k dnešnému dňu nemajú žiadne koncepcie.

3. Nech už na starostovskú stoličku zasadne ktokoľvek, objektívne to nebude mať jednoduché. Ak by som však dôveru občanov získala práve ja, svoje prvé kroky vidím v dvoch rovinách. Jednou je činnosť smerom do vnútra úradu – zaujímala by som sa o každého jedného zamestnanca, vypočula si ich názory a postrehy a snažila sa v čo najväčšej miere fungovanie úradu zefektívniť a priniesť jeho služby bližšie k Devínčanom. Druhou rovinou je kompletná analýza procesov. Na mieste bude aj komplexný audit, ktorého výsledok je nevyhnutnou šartovacou čiarou pre novozvoleného starostu. Z dnešnej pozície vnímam veľa oblastí, ktoré sú nedostatočne upravené, niektoré dokonca vôbec – interné smernice, organizačná štruktúra, dodržiavanie lehôt, riadna komunikácia s tretími stranami, zverejňovanie informácií, a preto je potrebné sa nimi zaoberať. Z pomyšelného prvého kroku je razom maratón, ale ja sa úprimne na tento „beh“ teším.

MGR. RASTISLAV KUNST (50)
kandidát SME rodina, Kresťanskodemokratické hnutie, Za ľudí, Dobrá voľba a umiernení, Magyar – maďarské fórum
riaditeľ ZŠ, ženatý, 2 deti

1. Najväčším problémom Devína je, že Ministerstvo financií Slovenskej republiky zaviedlo v dôsledku zlej finančnej situácie v mestskej časti v roku 2005 NÚTENÚ SPRÁVU. Dôvody zavedenia nútenej správy, podmienky fungovania v nútenej správe, ako aj podmienky ukončenia nútenej správy, obsahuje ust. § 19 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Nútená správa tak znamená pre našu mestskú časť mnohé obmedzenia. Na druhej strane sme povinní počas nútenej správy zabezpečovať bežný chod miestneho úradu a stavebného úradu, ale aj ďalších povinností v zmysle platnej legislatívy. Mestská časť na základe týchto skutočností nemôže okrem riešenia aktuálnych havarijných stavov nijakým spôsobom investovať a zveľadovať majetok. Na druhej strane je zabezpečené aspoň základné fungovanie mestskej časti a všetky úhrady faktúr a služieb sú vopred schvaľované núteným správcom. Bez jeho súhlasu mestská časť nemôže vykonávať žiadne úhrady. Najväčším problémom nútenej správy je nemožnosť zapájať sa do žiadnych výziev, žiadať o granty a eurofondy na rozvoj. Ďalšie obmedzenia majú tiež vplyv na kvalitu života ako napríklad nulové poskytovanie dotácií, nie je možné rekonštruovať budovy a cesty, zveľadovať majetok a vytvárať nové projekty pre obyvateľov Devína. Zákon nás síce v mnohom obmedzuje, no poskytuje nám zároveň ochranu pred

veriteľmi s tým, že náš účet v nútenej správe je chránený pred exekúciou. Bez tejto ochrany by mestská časť prakticky prestala fungovať a plniť svoje základné úlohy. Ďalším veľkým problémom Devína je nedostatočná čistota a poriadok v katastrálnom území, majetkovo-právne problémy súvisiace s pozemkami pod parkoviskom a príslušnými pozemkami, absencia služieb a slabá informovanosť Devínčanov.

2. Turizmus. Sútok riek Moravy a Dunaja, cyklistický chodník a podhradie devínskeho hradu – národná kultúrna pamiatka Devín – tieto lokality sú dlhé roky v stave, ktorý vôbec nezodpovedá celoslovenskému a medzinárodnému významu Devína a okolitého prírodného prostredia. Prítom práve Devín a pamätník Brána slobody na sútoku sú celoslovenským pietnym miestom, ktoré navštívi každá významná zahraničná návšteva a kam smerujú kroky novozvolených prezidentov SR. Ďalším nevyužitým potenciálom je absencia lepších služieb, gastro prevádzok tak pre všetkých návštevníkov Devína, ako aj pre obyvateľov Devína. Chýba lepšia spolupráca s mestským múzeom Bratislava. Hrad Devín, ale aj Devín celkovo, či už sútok riek Moravy a Dunaja, okolie amfiteátra počas letnej sezóny, najmä pri peknom počasí navštevujú tisíce Bratislavčanov a návštevníkov z regiónu a zahraničia (turistické skupiny organizované cestovnými kanceláriami). Počas spoločenských a hudobných podujatí na hrade príde do Devína azda aj niekoľko tisíc návštevníkov. A my im nemáme poriadne čo ponúknuť. Chýba nám lepšia informovanosť, ešte nikdy nebol zriadený informačný bod alebo stánok, v ktorom by návštevníci mohli dostať potrebné informácie o Devíne a okolí, histórii, podujatiach a ďalšie bežné informácie, čo všetko sa v Devíne a okolí nachádza. Chýba nám cezhraničná spolupráca s okolitými obcami z Rakúska, prepojenie a zatraktívnenie lodnej dopravy.

3. V prvom rade by som všetkým poďakoval za prejavenu dôveru a osobne by som sa zoznámil so všetkými zamestnancami miestneho úradu. Postavenie starostu vnímam ako „prvý medzi rovnými“. Chceme ľudí viesť a ukazovať im cestu, nie dirigovať ich a robiť mikromanažment. Mám chuť, energiu, odhodlanie, myšlienky a aj nápady, ako by sa základné veci dali robiť lepšie. Následne by som si urobil personálny audit, oboznámil by som sa so všetkými povinnosťami, ktoré je potrebné okamžite riešiť, nakoľko sa blíži záver kalendárneho roka a postupne si sadol s každým zamestnancom miestneho úradu a vypočul si ich názory, akú majú predstavu o činnosti miestneho úradu. Budem rád, ak sa mi podarí zlepšiť atmosféru v pracovnom kolektíve na miestnom úrade a presvedčiť všetkých o tom, ako má úrad fungovať a aby občania pocítili, že u starostu majú vždy dvere otvorené. Riadny beh úradu je základ, ak chceme fungujúcu mestskú časť. Chceme, aby ľudia pocítili, že samospráva je tu pre nich, rieši ich problémy a aktívne s nimi spolupracuje. Určite by som sa postupne stretol s jednotlivými zvolenými poslancami a vypočul ich priority a predstrel im moje myšlienky o spolupráci tak, aby naše spoločné rozhodnutia boli prínosom pre ľudí.

VOLÍME STAROSTU

Ing. ŠTEFAN LÖRINC, PhD. (56)

nezavislý, obchodný zástupca,
ženatý, 3 deti

1. Najväčším problémom je zadženie, ktoré obmedzuje poskytovanie obecných služieb, ale aj tlak na ďalšiu výstavbu v extraviláne obce, ktorá by však len zhoršila život obyvateľov Devína a ohrozila ochranu našej prírody a krajiny.

2. Devín má možnosti pre zlepšenie kvality života obyvateľov. Napríklad spomalenie dopravy na Kremelskej meračom rýchlosti a zriadenie denného centra pre seniorov. Športovejšie založení by isto privítali lepší prístup k vode pomocou prístavacieho pontónu pre kanojky, ako aj umožnenie prejazdu ostrova Sihoť na bicykli, aspoň do ukončenia výstavby oddelenej cyklotrasy.

Tu je hlavný potenciál aj pre návštevníkov Devína, a to nielen pre Bratislavčanov, ale aj pre cudzincov na trase Eurovelo 13. Skupiny starších cyklistov zo zahraničia alebo rodiny z Bratislavy s deťmi by už nemuseli bojovať s hustou premávkou na Devínskej ceste.

Peší turisti sa potešia ďalším značkovým chodníkom. Pre autá a autobusy návštevníkov je potrebné vylepšiť spôsob parkovania, čo by pomohlo aj obyvateľom. Všetkým by prišlo vhod čisté a otvorené hygienické zázemie.

3. Ako prvé otvorím parkovisko pri škole pre rodičov žiakov, aby už neprekážali obyvateľom v rannej špičke a zariadim ubytovanie pre učiteľky zo škôlky. Zároveň začnem rokovať o užívaní už vybudovaných zariadení. Jedná sa najmä o prístup cyklistov do Devína po jestvujúcich asfaltkách a mostoch na ostrove Sihoť. Podobne aj chodník vo Fialkovej doline je vybudovaný, ale zatiaľ neschválený. Založím NO pre hygienické zázemie. Postupne budem plniť mojich 12 cieľov na stránke „www.stefan.lorinc.info“. Úplne najprv však občanom poďakujem za ich hlasy a pani starostke za jej dlhodobú službu.

MGR. ANTON MARTVOŇ, PHD. (42)

nezavislý kandidát kandidujúci s podporou
a na kandidátke strany HLAS – sociálna demokracia,
komunálny právnik a VŠ pedagóg, 2 deti

1. Najväčším problémom Devína je argument jeho súčasného vedenia, že kvôli nútejnej správe sa v Devíne nedá nič robiť. Áno, nútená správa je zásadný problém, ktorý treba riešiť, ale sú tu aj tieto problémy, ktoré chceme riešiť: 1.) chýbajúci krízový manažment Devína a slabá informovanosť ľudí, 2.) neriešenie základných problémov (diery v cestách, premnožená zver, nálety komárov), 3.) zlá bezpečnosť na Devínskej ceste a ochrana Devínčanov, 4.) nedostatočný rozvoj a starý územný plán Devína 5.) chýbajúca sociálna pomoc seniorom a rodinám, 6.) byrokratický neústretový prístup v stavebných konaniach voči Devínčanom, 7.) absencia spolupráce s devínskou verejnosťou, 8.) neriešenie problémov okrajových častí Devína, Devínskej cesty, či Devínskych záhrad a Zelených terás, 9.) chýbajúca lekáreň, balíkobox a základná zdravotná starostlivosť, 10.) cyklotrasa, oprava Devínskej cesty a parkovanie.

2. Devín má nevyužitý potenciál pokojného rozvoja ako mestskej časti Bratislavy a jeho výraznejšej spolupráce s inými mestskými časťami, so župou a s orgánmi štátu. Devín má nevyužitý potenciál i z pohľadu turizmu a rekreácie, možného väčšieho parkovania a poskytovania tovarov a služieb pod hradom, ako aj pohľadu možností väčšej spolupráce s úspešnými podnikateľmi, s cirkvou, so športovcami, s dobrovoľnými hasičmi, s lesníkmi a s odbornou verejnou živoucou na Devíne. Taktiež z pohľadu cezhraničnej spolupráce s Rakúskom, vodnej riečnej dopravy, vodných športov a rozšírenia cyklotrás, rybárstva a poľovníctva, historického, spoločenského a kultúrneho potenciálu hradu Devín, devínskej mládeže a jej voľného času, či potenciál výhodnej polohy a možností parkovania lodí pri Slovanskom nábregí.

3. Dal by som urobiť hĺbkový audit aktuálnosti dlhových MČ Devín, ako aj výdajov miestneho úradu. Okamžite dal opraviť diery a výmole na cestách. Zvolal by som verejnú stretnutie Devínčanov, kde by sme si určili priority rozvoja a potrieb Devína a zriadil by som tam ako poradné orgány starostu: 1.) radu podnikateľov a odborníkov, 2.) sociálnu a kultúrnu radu a 3.) radu mládeže, ktoré by riešili rozvoj Devína. Dotiahol by som lekára a všeobecného, resp. detského lekára do Devína, dal nainštalovať balíkobox, rozšíril kamerový systém, riešil parkovanie v okolí súkromnej školy a skontroloval dodržiavanie zmluvy z jej strany voči Devínu, navrhol zníženie poplatku za psa, dal vypracovať zmenu územného plánu podľa potrieb Devínčanov a poskytol im súčinnosť v stavebných konaniach bez pokutovania za drobnosti, zaviedol úradné hodiny úradu v sobotu, vybudoval prístrešky na MHD zástavkách, či riešil Devínsku cestu a inundáciu.

IGOR PRIELOŽNÝ, Bc. (39)

kandidát koalícia Team Bratislava,
Sloboda a Solidarita, Progresívne Slovensko
remeselník a filmár, zadaný, 1 dcéra

1. Najviditeľnejší, ale najjednoduchšie riešiteľný problém je čistota a údržba verejnej zelene, priestorov a budov. Ťažšie riešiteľný veľký problém je naša už legendárna nútená správa, ktorá nás čiastočne obmedzuje, ale riešiť sa dá. Rysujú sa pomerne realistické riešenia, avšak je potrebné preskúmať všetky možnosti a potom vybrať tú, ktorá je najvýhodnejšia pre Devín.

2. Devínske podhradie (okolie parkoviska pod hradom) si zaslúži úplne nový život, nový vzhlad. Podhradie je vo vlastníctve dvoch súkromníkov + Magistrátu a SVP (Slovenský vodohospodársky podnik). Záujem o budovanie športovísk a rekonštrukcie existujúcich budov tam je. Ale dostať sa k optimálnemu návrhu bude vyžadovať odbornú diskusiu, vypracovanie štúdie a čas. Cieľom je, aby sa podhradie mohlo stať klenotom Bratislavy a nielen jednou veľkou parkovacou plochou.

3. V prvom rade by som oboznámil zamestnancov Miestneho a stavebného úradu s mojím volebným programom, aby sme mali jasne stanovené ciele a spôsob, ako sa k nim dopracovať. Medziiným zlepšenie fungovania samotného úradu, čo je jedným z bodov môjho programu. Zároveň by som využil ročné obdobie po voľbách na vyčistenie cyklocesty smerom do Devínskej Novej Vsi od konárov a nečistôt tak, aby bola pripravená na jar. Taktiež by som spísal všetky stavy našich elektrómerov a plynomerov, aby sme na týždennnej báze vedeli odhaliť prípadné, doteraz nezistené nadmerné spotreby energií a zaviesť potrebné opatrenia.

POMÁHAME

Timotej Mikluščák

AFRICKÝ PRÍBEH

S PRÍVLASTKOM NEVŠEDNÝ

Je zaujímavé, kam ďaleko až siahajú devínske súradnice. Cesta mladého Devínčana viedla najskôr na rakúsku farmu a poľnohospodársku školu a vzápätí do africkej Kene, kde sa stará o deti, ktoré stratili domov. V Rehabilitačnom centre svätého Filipa Neriho v meste Kisumu, ktoré je pod záštitou Vysokiej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety pomáha maloleťším, aby sa dostali zo začarovaného kruhu v znamení krádeží a drog a opäť sa integrovali do svojej pôvodnej komunity. Timo Mikluščák, Devínčan, na ktorého sme pyšní.

Už v malom veku začal vnímať svet a problémy ľudí. Hlavne ho zaujímali tí, ktorí boli odkázaní na pomoc. Keď bol v siedmom ročníku základnej školy, našiel v časopise obrázok afrického slamu. A vtedy si povedal, že by raz chcel tým ľuďom pomáhať. Mal túto myšlienku v hlave a po rokoch napísal profesorovi Vladimírovi Krčmérymu (zakladateľovi zdravotných, sociálnych a humanitárnych misií v rozvojových krajinách), že by sa rád zúčastnil misie, najradšej v Afrike. Podarilo sa.

Na začiatku pracoval na projekte s deťmi, ktoré trpeli podvýživou v Nairobi a potom sa dostal na breh Viktóriiho jazera do Rehabilitačného centra Filipa Neriho. „Aj keď je Keňa považovaná za jednu z rozvinutejších krajín tretieho sveta, na jej uliciach sa nachádzajú deti bez domova, kradnú a sú závislé na drogách. Mesto Kisumu, kde pôsobí naše rehabilitačné centrum je považované za hlavné mesto kmeňa Luo. Tam, keď otec umrie, alebo odíde od rodiny a matka si nájde nového partnera, deti z predchádzajúceho vzťahu sa ocitnú na ulici a sú vystavené jej zákonom. Naučia sa žobrať, kradnúť, fetovať. Ich život je bez perspektívy. My sme pre ne otvorili dvere...“

Traja sociálni pracovníci v centre ovládajú jazyk lokálnych kmeňov a zabezpečujú denný program pre deti – vyučovanie, zábavno-náučný program a neskôr sa snažia integrovať deti do rodín, kde by mohli zostať. Lebo hlavným cieľom je dosiahnuť, aby sa dieťa dostalo naspäť do prostredia svojho kmeňa, tam, odkiaľ pochádza. „Rodine, ktorá je ochotná sa dieťaťa ujať, poskytujeme finančnú aj hmotnú pomoc.“ No nie každému dieťaťu sa dostane možnosť žiť v novej rodine. Tie zostávajú v centre. „Snažíme sa získavať ich dôveru, skamarátiť sa s nimi, dozvedieť sa informácie o rodine, v ktorej vyrastali, pripraviť ich na nástup do školy a vstúpiť im základné pravidlá spolunažívania.“

Nie však každé úsilie sa stretne s úspechom. Sú deti, ktoré si pred výzvou zodpovedného života vyberú radšej slobodu ulice. „Odídu, bez toho, aby nám povedali, prečo. Ale stane sa tiež, že sa vrátia. Už som sa však naučil brať tieto skutočnosti ako súčasť života...“

A čo Tima drží pri tejto práci? „Viem, že možno pomôžem aspoň niekoľkým deťom. Možno si založia rodiny. A možno sa na nich nalepia isté formy správania, ktoré potom odovzdajú ďalej.“

Projekt rehabilitačného centra pre deti z ulice v keňskej Kisumu má v pláne presunúť sa z momentálneho provizórneho podnájmu do vlastného a väčšieho objektu s rozšírenými priestormi. „Financie máme od Vysokiej školy sv. Alžbety a od súkromných sponzorov. Sme radi, že sa nám podarilo vyzbierať 35 000 eur, ale ešte nám chýba cca 5 000 eur.“

A preto – Devínčania, skúsme sa zamyslieť, či by sme neprispeli aspoň malou čiastkou na podporu tým, ktorí sú na to naozaj odkázaní.

Číslo účtu: 180200000004662717455

web: <https://stphilipnerikisumu.org/>

ami, foto archív T.M.

DEVÍNSKY VÝLET Ako bolo na Devínskom splave

„No čo, pôjdeme už konečne na Dunaj?“ Termín splavu Devínčanov, či aj iných i inak s Devínom spriaznených (a ostatných Záhorákov) je už roky daný. Vždy druhý augustový koniec týždňa, no jeho miesto a trasa nie. A aj preto, keď som stretával občas v Devíne, či i inde skalných účastníkov, dostával som začiatkom leta takúto otázku.

Po dva roky dozadu sa tak totiž Dunaj rozhodol, že práve v našom vybranom termíne bude intenzívne odvádzať dažďové vody z Bavorska a ešte priberal aj Inn, svojho kamaráta, bohatšieho na vodu ako on sám z búrok v alpských údoliach Rakúska a Švajčiarska. Zdul sa. Popri našej hradnej skale sa zrýchlene valili vody vo farbe bielej kávy s konármi a stromami na hladine. Pláže i lúky na brehu boli okolo neho zaliate a tak táborenie, či dokonca kúpanie, bolo v jeho vodách dosť obmedzené. A tak vtedy po oba roky nás prijal Váh. Myslím, že sa páčilo, no naša rieka je predsa len naša. Plánovali sme, samozrejme, na ňu znova vyraziť.

Niekedy začiatkom prázdnin v júli sme sa preto niektorí zišli v Edene a prebrali sme možnosti. Moja žena stále po tie dva roky dozadu chcela ostatným dolný Dunaj ukázať aj s ostrovmi so širokými plážami, Visegrádskou bránou, kopcami Burdy a preto, pochopiteľne, sa aj tak naplánovalo. V Edene sme dohodli, že počkáme, čo na tento náš plán povie Dunaj. Ten tento krát nevyvážal. Hladina stabilná, pod dva metre devínske (to je na tom vodočete pri Ahoyke), pláže vyčistené, modravo zelené vody innské čisté, predpoveď dobrá. Tak sme niektorý deň dopredu pred splavom lode v lodenici pre všetkých na vlek naviazali a skoro ráno v piatok z Devína toho druhého augustového konca týždňa sa do autobusu nabalili. Sotva sme sa zместili - sami seba, decká a psov spočítali a k prekvapeniu môjmu už tento krát naozaj na Dunaj vyrazili. Do lže až pod Komárno. Plánovali sme dopádlovať odtiaľ niekde do Maďarska k Sv. Ondrejovi.

V pláne splavu bolo (aby sme len nekoštovali, čo všetci na jedenie a pitie doniesli) jeho „kultúrne“ zahájenie obhliadkou rímskej pevnosti na našom brehu Dunaja zvané Kelemantia. Bolo tomu treba obetovať asi štvrthodinu chôdze od miesta štartu, slnko však už aj doobedu páliło a kým sme sa po vystúpení z autobusu dohodli, kto, ako, kedy a s kým bude v katamaranoch, pokiaľ sme ich z kánoí poviazali, do nich mimo okrem samých seba a vlastnej výbavy naložili aj kotel s trojnožkou, obrie panvice, vrecká zemiakov a škatule zeleniny či iné debne pre spoločné varenie, ako i gitary a bicie, túžili sme už len po ochladení vo vodách Dunaja. Zverili sme tak čo najskôr preto naše lode prúdu rieky a zastali na najbližšej pláži. Zahájili sme tam to, čo sme po dva roky odkladali – kúpanie v čistej (skoro až teplej) vode na štrkových a pieskových plážach, navštevovali zátoky a ostrovy...

Mali sme v pláne stany stavať na noc výlučne na ostrovoch, takže po celodennom kúpaní a aj pivnej zastávke v krčme nábrežnej v Dunaal máši, keď sme v diaľke uvideli ostrov Barnabáš, sme aj obavy mali, či tam takých ako my veľa stanovať nebude. Ale Barnabáš nás privítal okolo seba obrými rozsiahlymi štrkovými nánosmi, kde nebolo (teda okrem čajok, kaviiek, volaviek a iných „domácich“) nikoho. Len my. Decká a psi do vody priamo z lodí hneď znova poskákali, oheň sa pričinením tých dospelých na štrku v strede Dunaja rýchlo rozohorel, v kotle voda sa varila, slanina na panvici škvarila a tak skoro ako polievka petržlenová, tak i zemiaky (s tou slaninou) na bylinkách a bryndzovej smotane sa rozchytali. Sediac v plytkej vode, či ležiac na brehu, kto ako chcel, pri trávení, následne za spevu a hudby našej živej kapely pri ohni západ slnka a potom i padajúce hviezdy na nočnej oblohe s pohárom vína pozoroval. A romantici sa mohli po štrkovom brehu do nočného ticha popri vode vzdialiť, sledovať v tme vysvietené výletné lode pufkajúce proti prúdu a trebárs sa cítiť ako Tom Sawyer či Huckleberry Finn na Mississippi z kníh od Marka Twaina...

Neviem, kto vstal na východ slnka, no decká hneď ráno tých 150 vajec na praženicu usilovne porozbýjali, škrupiny (určite s čistými rukami) zodpovedne z dna panvice povyberali, aby praženica (s cibuľou, slaninou či bez) čo najskôr hotová bola. Ani sa mi neušlo...

Následné dni sa náš program okrem ubiehajúcich brehov a stúpajúcich kopcov okolo oproti prvému dňu veľmi nemenil. Ale brehy sa zdvihli, rieka sa vtlesnávala medzi zrázy Burdy a Pilišských vrchov, viacerých prekvapili strmé skalnaté zrázy a tá horská úžina, ktorou tam Dunaj preteká. Počasie prialo. Po modrej oblohe plávali biele oblaky, vietor vial mierny od chrbta. Kultúre sme znova toho veľa nedali, ani baziliku v Ostrihome, či hrad vo Visegráde sme nenavštívili. Od vody a brehov rieky až na nejakú tú kávu v porceláne, či pivo sa nám veľmi nechcelo.

Ostrov Helemba pod Štúrovom, rovnako ako Barnabáš (a na šťastie) opustený bol, tak sme sa mohli znova so stanmi rozťahovať ako sme chceli. Len zemiaky sme na večer vymenili za lečo s ryžou (či ako to niektorí už pri čistení zeleniny džuvečom nazvali). No a potom do noci pri ohni iné rytmy gitary a bicie hrali, iné piesne sa spievali a dokonca i iné tance sa tancovali...

Nedeľné ráno sa z oparu nad Dunajom slnko zdvihlo a vysušilo oblaky na južnom cípe ostrova okolo nás rosou popadané. Za chvíľu tých, ktorí v tieni stromov netáborili, teplo zo stanov vyhnalo. Neponáhľali sme sa, ranné kúpanie nebolo zlé a decká z vody sme nemuseli na krupičnú kašu s medom dlhšie zvolávať. Nedeľa oddychovým dňom síce nebola, no kto už ako chcel, odplával na lodi, brodiac sa po plytkých ostrovoch, plávajúc vo vode (kto klobúk nemal, aj s úpalom) sa navečer k nášmu čakajúcemu autobusu dostavil. Stihli všetci.

Ako teda bolo? Tí čo boli, nech povedia a tí čo neboli, nech sa spýtajú. Dunaj aj s počasím sa snažili, tak to hodnotenie je asi na každom, kto to odpádloval. A možno bolo (a možno i všetkým) tak, ako povedala malá päťročná Dáška po návrate v nedeľu večer doma: „Mama, ja som taká spokojná so svojim životom!“

Ďakujeme za všetko. Možno niekedy, niekde, niekam, spolu a zase nabudúce.

text a foto Jozef Páleš

RECEPTY NA JESENNÉ VEČERY

Stmievajú sa. Ochladilo sa. Príroda sa odeda do svojej pestrej sukne a rozkrútila sa v nej ako na bále. Všade žltá, červená, oranžová, bordová, hrdzavá. A slnko nad tým len žmúri svoje po lete unavené oči. V tomto čase, práve teraz, potrebujeme pre pohladenie duše niečo z plodov jesene. Nech sa páči, malá inšpirácia na večery, keď treba zapáliť oheň v krbe...

Hruškový punč

Na 6 pohárov potrebujeme: 1 hrušku, 1,2 l hruškového džúsu, 8 klinčekov, 3 škoricové tyčinky, 1 polievkovú lyžicu hnedého trstinového cukru, 300 g šľahačky a škoricu alebo kakao na posypanie.

Hruškovú šťavu vylejeme do hrnca, pridáme všetky ostatné ingrediencie vrátane pokrájanej hrušky. Varíme do zahriatia, kým hruška mierne nezmäkne. Šľahačku vyšľaháme do tuha. Servírujeme v šáločkách s kúskom hrušky, šľahačkou a s posýpkou z kakaa alebo škorice.

Nakladaný cesnak

Na 4 ks 250 ml pohárov potrebujeme: 750 g očisteného cesnaku, 4 vetvičky rozmarínu, pol čajovej lyžičky čili, 2 čajové lyžičky celého čierneho korenia, 4 polievkové lyžice soli, 250 ml olivového oleja.

Cesnak očistíme a naložíme do 4 vysterilizovaných zaváraninových pohárov. Rozmarín umyjeme, osušíme a lístočky spolu s čiernym korením, čili a soľou rozdelíme do pohárov a zalejeme olivovým olejom. Dobre uzavrieme a necháme naložené 2-7 dní. Potom uložíme do chladničky a postupne spotrebujeme.

Medovkové víno s medom

Potrebujeme: 1 liter bieleho (devínskeho) vína, 3 polievkové lyžice (devínskeho) medu, 10-15 stoniek čerstvej medovky, vanilkový struk alebo kúsok zázvoru.

Do nádoby so širším hrdlom vložíme stonky medovky, zalejeme bielym vínom, pridáme 3 polievkové lyžice

medu a necháme vylúhovať na chladnom a tmavom mieste aspoň 7 dní. Zlejeme. Môžeme ochutiť vanilkou či zázvorom. Pôsobí na upokojenie nervovej sústavy, na jesenné smútky, depresie a zlú náladu. Pijeme malý kalíšok pred spaním.

Drienkový likér

Drienky pozberáme, umyjeme a naložíme do vysterilizovanej fľaše. Zalejeme vodkou alebo iným alkoholom po vrch fľaše. Ochutíme škoricovým či vanilkovým luskom, trstinovým cukrom, podľa chuti môžeme pridať rozkrojený citrón. Fľašu uzavrieme a niekoľkokrát poprevraciame, aby sa cukor rozpustil. Necháme stáť do Mikuláša alebo prípadne do Vianoc, ale priebežne ochutnávame, či nám vyhovuje sila chuti. Citrón asi po týždni dáme preč z fľaše.

Na zdravie a krásnu jeseň praje
Soňa Kolenčíková

